

Lausuntopyyntö VM/621/03.01.00/2018

Lausunto komission digiveroehdotuksista

1 Yleistä

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa neuvoston direktiiviksi koskien merkittävän digitaalisen läsnäolon yritysverotusta sekä neuvoston direktiiviksi koskien tiettyihin digitaalisiin palveluihin liittyvän liikevaihdon verotusta.

Muutosten perustana on löytää ratkaisuja päivittää yhteisöverotusta koskevia sääntöjä huomioimaan talouden digitalisaation aiheuttamat muutokset. Komission mukaan nykyiset säännöt eivät sovellu nykytilanteeseen, joka mahdollistaa sähköisen kaupankäynnin yli valtion rajojen, ilman fyysistä läsnäoloa kulutusmaassa. Lisäksi digitalisaatio on muuttanut liiketoimintamalleja. Digitaalisen talouden verotusta koskevia haasteita on käsitelty mm. OECD:n BEPS-hankeen (*base erosion and profit shifting*) yhteydessä, toimenpidettä 1 koskevassa raportissa¹ sekä digitalouden verotusta koskevan jatkotyöskentelyn seurauksena tehdyssä väliraportissa.² Komissio on kuvannut digitalouden verotuksen haasteita syyskuussa 2017 antamassaan tiedonannossa.³ Komissio julkaisi myös konsultaatiopyynnön määräaikaan 3.1.2018, jossa esiteltiin useita vaihtoehtoja digitalouden verottamiseksi.⁴

Ensisijaisesti komissio esittää pidempiaikaista ratkaisua, jonka tavoitteena olisi ideaalitalanteessa olla globaali ratkaisu, joka leivottaisiin mukaan OECD:n malliverosopimukseen. Jotta muutos saataisiin nopeammin liikkeelle, komissio ehdottaa ensin lyhytaikaista, nopeasti käyttöön otettavaa veromallia, Digital Services Tax, DST. Seuraava vaihe olisi EU-tason ratkaisu pysyväksi digiveromalliksi, joka saatettaisiin voimaan erillisellä direktiivillä ja suosituksella jäsenvaltioille.

Teknologiateollisuus ry:n lausunnossa käsitellään direktiivit valtiovarainministeriön otsikoinnista poiketen päinvastaisessa järjestyksessä. Ensin käsitellään väliaikaista, nopean aikavälin digiveroehdotusta eli tiettyihin digitaalisiin palveluihin liittyvän liikevaihdon verotusta (Digital Services Tax, DST), jäljempänä väliaikainen digiveromalli tai DST. Toiseksi käsitellään pysyväksi tarkoitettua direktiiviehdotusta koskien merkittävän digitaalisen läsnäolon yritysverotusta, jäljempänä pysyvä digiveromalli. Komission tarkoituksena on myöhemmin yhdistää digitalouden verouudistukset osaksi komission laajempaa yritysverotuksen uudistamishanketta CCCTB-mallia (Common Consolidated Corporate Tax Base, yhteinen yhdistetty yritysveropohja), joka muuttaisi nykyisen yhteisöverotuksen radikaalisti. CCCTB-mallia ei tässä yhteydessä käsitellä tarkemmin.

Teknologiateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

¹ OECD (2015) "Addressing the Tax Challenges of the Digital Economy: Action 1 – 2015 Final Report"

² OECD (2018) "Tax challenges Arising from Digitalisation – Interim Report 2018: Inclusive Framework on BEPS"

³ Communication from the Commission on a Fair and Efficient Tax System in the European Union for the Digital Single Market COM(2017) 547, 21 September 2017

⁴ https://ec.europa.eu/info/consultations/fair-taxation-digital-economy_en

2 Komission asettamat tavoitteet ja miksi niitä ei saavuteta digiveroehdotuksilla

Pohtiessaan digitalouden verotuksen haasteita syyskuussa 2017 antamassaan tiedonannossa, komissio asetti digitalouden verotusta koskeviksi päätavoitteikseen:

1. **Oikeudenmukaisuus** – Voitot tulisi verottaa siellä, missä arvo syntyy. Tasapuoliset toimintaedellytykset on säilytettävä. Järjestelmän on voitava estää väärinkäytökset, jotta kaikki yritykset maksavat veroista oikeudenmukaisen osuuden.
2. **Kilpailukyky** – On luotava toimiva sisämarkkina (Digital Single Market), joka parantaa EU:n kilpailukykyä, yritykset pystyvät laajentumaan ja menestymään. EU:n kilpailukykyyn parantamiseksi on poistettava nykyiset esteet ja vältettävä innovointia ja uusia työpaikkoja luovien uusien yritysten EU-alueelle sijoittautumista vähentävien veroesteiden muodostumista.
3. **Sisämarkkinoiden eheys** – On pyrittävä yhteiseen ratkaisuun, jotta sisämarkkinoita pirstovat ja veroesteitä luovat koordinoimattomat kansalliset toimenpiteet vältettäisiin.
4. **Kestävyys** – Yhtiöverojärjestelmän tulee olla tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottava, kestävä ja ennustettava pitkällä aikavälillä. Verosääntöjä on mukautettava vastaamaan uusia digitaalisia liiketoimintamalleja.

Teknologiateollisuus ry pitää komission asettamia tavoitteita tärkeinä ja ne toteutuessaan hyödyttäisivät EU:ta kokonaisuudessaan, jäsenmaita sekä EU-alueella toimivia yrityksiä. Valitettavasti komission ehdotukset eivät sellaisenaan auta saavuttamaan asetettuja tavoitteita ja pahimmillaan lopputulokset voivat olla jopa päinvastaiset. Verotuksella tulee tukea, ei estää tai hidastaa digitalisaatiota. Maailma on globaali ja rajaton. Keinotekkoisten rajojen piirtäminen digitaloudelle on mahdotonta. Verojärjestelmän tulee olla mukautuva, jotta se pysyy mukana kehityksessä. Muutoin direktiivit tulevat olemaan auttamatta vanhentuneita jo siinä vaiheessa, kun niitä alettaisiin implementoimaan. Alla on käsitelty komission digiveroehdotuksia suhteessa komission digitalouden verottamista koskeviin päätavoitteisiin.

2.1 Oikeudenmukaisuus

Teknologiateollisuus ry yhtyy komission näkemykseen ja tavoitteeseen, että verotuksen tulee olla oikeudenmukaista ja kaikkien yritysten tulee maksaa lain vaatima osansa verotuksesta. Nyt ehdotetut toimet johtaisivat kuitenkin kaksinkertaiseen verotukseen ja veroriitoihin, aiheuttaen ongelmia yritysten kilpailukyvyille ja siksi vähentäisivät niiden kykyä investoida ja kasvaa.

Digitaalista taloutta ei voi, eikä pidä erottaa muusta taloudesta. Kaikki talous on digitalisoitumassa, myös "perinteinen" teollisuus. Yleensä tämä tarkoittaa, että teknologiaa ja automatisointia käytetään tehokkuuden lisäämiseksi tai korvaamaan rutiiniväistöä, joten digitalisaation ei voida katsoa muuttavan yrityksen arvonmuodostuksen ja tuotonmuodostuksen tapoja. Siksi keinotekoinen erottelu, jossa osa taloudesta katsotaan "digitaloudeksi", johtaa väistämättä korkeampiin hallinnollisiin kuluihin, veroriitoihin sekä kaksinkertaiseen verotukseen. Pahimmillaan tällainen erottelu johtaa digitalisoitumisinvestointien hidastumiseen tai siirtymiseen EU:n ulkopuolelle. Ylimääräisen veron asettaminen digitaloudelle johtaa ei-digitalisoituneen ja digitalisoituneen talouden erilaiseen, jopa syrjivään, kohteluun.

Komission esittelemät digiveroesitykset muodostaisivat erilaisen verojärjestelmän paitsi toimialojen välille, myös maantieteellisesti. Globaali ratkaisu on ainoa oikea vaihtoehto.

Verotus siellä missä arvo syntyy

Komissio korostaa, että oikeudenmukaisen ja reilun verotuksen tärkeimpiä periaatteita on varmistaa, että yritys maksaa verot sinne, missä voitot ja arvo on syntyneet. Teknologiateollisuus ry on samaa mieltä, että vakiintuneet säännöt yrityksen toiminnan arvomuodostuksen perusteista tulee ottaa yhteisöverotuksen uudistustyön pohjaksi.

Komissio ehdottaa kuitenkin radikaaleja muutoksia arvomuodostuksen periaatteisiin niin, että kuluttajan raakadata ja osallistuminen sisällöntuottamiseen olisivat merkittäviä arvomuodostajia. Myynnin muoto ei voi olla merkittävä tekijä siinä, minne arvo muodostuu. Arvon kohdistuminen ei voi vaihdella sen mukaan, onko tuote tai palvelu toimitettu digitaalisesti tai fyysisesti, tai onko vastaava palvelu digitaalinen tai fyysinen.

On totta, että digitaloudellekin merkittävien immateriaalioikeuksien arvon määrittäminen ei ole helppoa, mutta silti ei voida rakentaa arvomuodostumisen mallia, jossa immateriaalioikeudet jätetään kokonaan ulkopuolelle. Komission kuvaama arvomuodostuksen malli on ristiriitainen: vaikka tunnistetaan, että yksi merkittävimmistä arvomuodostajista digitaloudessa on aineettomat oikeudet. Silti aineettomia oikeuksia ei oteta huomioon arvomuodostuksessa. Arvomuodostumisen ja tulon allokoinnin problematiikkaa on käsitelty tarkemmin otsikon 4 alla (pysyvä digiveromalli).

Komission digiveroehdotusten seurauksena olisi verojärjestelmä, jossa eri toimialoilla toimivia yrityksiä verotettaisiin toisistaan poikkeavasti ja epäoikeudenmukaisesti. Tämä ei ole omiaan lisäämään tasapuolisia toimintaedellytyksiä kaikille yrityksille. Lisäksi päädyttäisiin verottamaan yrityksen tuottoa, tai vielä pahempaa, liikevaihtoa digitaalisen palvelun kulutusmaassa, ei siellä missä arvon on vakiintuneiden ja mm. globaalisti laajasti sovellettujen OECD:n siirtohinnoitteluohjeiden perusteella katsottu muodostuvan.

2.2 Kilpailukyky ja

2.3 Sisämarkkinoiden eheys

Teknologiateollisuus ry kannattaa vahvasti tavoitetta, että EU:n tulisi olla hyvä, toimiva ja houkutteleva toimintaympäristö digitalouden, ja kaikkien toimialojen, yrityksille. Komissio perustelee digiverotuksen osalta EU-direktiivin tarvetta sillä, että kansalliset digiverotusmallit olisivat haitallisempi EU:n sisämarkkinan toimivuudelle. Siksi komission mukaan tarvitaan mahdollisimman kattava, yhtenäinen veromalli. Samoin perustein Teknologiateollisuus ry katsoo, että digitalouden verotusta ei tule säädellä EU-tasoisesti, vaan mahdollisimman globaalisti OECD-tasolla. Muusta maailmasta, vakiintuneista veromalleista poikkeavien verojärjestelmien, sekä digitalouden muusta liiketoiminnasta erittelemään pyrkivän veromallin implementointi ei tuota lopputuloksena paremmin toimivaa sisämarkkinaa.

Täysin uudenlaisen verojärjestelmän, kuten DST:n (ja myöhemmin CCCTB:n) ottaminen käyttöön aiheuttaisi merkittävää epävarmuutta ja verotuksen ennakoitavuuden heikkenemistä, heikentäen EU:n sisämarkkinan houkuttelevuutta, kilpailukykyä ja toimivuutta. Tällainen aiheuttaa tulkintaristiriitoja, joiden seurauksena aiheutuu korkeammat hallinnolliset kulut sekä yrityksille että verohallinnoille, veroriitoja sekä lopullista kaksinkertaista verotusta. Digiveroehdotukset, jotka pyrittiin kohdentamaan suuriin US digiyrityksiin, aiheuttaisivat merkittävästi ongelmia kaikille yrityksille. Myös pienemmät yritykset ja ne, jotka ovat kaiken aikaa maksaneet veronsa

vähintäänkin kertaalleen, tulisivat kärsimään näistä uusista säännöistä. Kasvavat kulut sitovat rahoja, joita yritysten tulisi voida käyttää kasvuun ja investointeihin.

2.4 Kestävyys

Komissio nostaa yhdeksi päätavoitteistaan verotuksen ennustettavuuden, tehokkuuden ja varmuuden. On vaikea nähdä miten muista maista poikkeava, uusi, väliaikainen veromalli edistäisi näitä. Ainoa järjellinen tapa edetä on työskennellä yhdessä OECD:n kanssa ja rakentaa globaali ratkaisu.

Digitalisaatio tulisi nähdä mahdollisuutena jäsenmaille edistää verotuksen ennustettavuutta ja tehokkuutta. Verotuksen digitalisointi, automatisointi ja reaaliaikaistaminen voisivat tuoda merkittäviä säästöjä sekä valtiolle että yrityksille. Nämä myös voisivat vähentää harmaata taloutta, sekä pienentää verovajetta. Näiden osalta olisi hyvin tärkeää saada uudistuksia aikaan vähintäänkin EU:n alueella. Mitä laajemmalla alueella verotusta saataisiin digitalisoitua ja automatisoitua, sitä laajempi olisi hyöty Suomessakin ja suomalaisyrityksille.

Esimerkiksi Suomen Verohallinnon vakuuttavalla tietojärjestelmä uudistuksella (Valmishankkeella)⁵ tavoitellaan vuotuista viiden miljoonan euron tuottavuusparannusta, joka vastaa noin 100 henkilötyövuoden säästöä vuoteen 2021 mennessä. Tämän lisäksi Verohallinnolle hankittavien ohjelmistorobottien arvioidaan tuottavan valtiolle 5 miljoonan euron vuotuisen säästön. Yhdessä näiden hankkeiden säästö voisi olla jopa 7-8 % Verohallinnon kaikista vuotuisista kuluista. Suomi on myös montaa EU-maata merkittävästi edellä verotuksen digitalisoinnissa, joten säästöt muille EU-maille voisivat olla vielä merkittävästi suuremmat, kun lähtötaso on vaatimattomampi.

Myös OECD väliraportissaan asettui kannattamaan digitaalisten työkalujen käyttämistä verotuksen tehostamiseksi ja ennustettavuuden parantamiseksi.

Komission digiveroehdotukset eivät edistäisi kestävä ja ennustettavan yhteisöverotusmallin rakentamista. Täysin uusi, ennakoimaton ja globaalisti poikkeavat veromallit ovat omiaan aiheuttamaan epävarmuutta verotuskohtelusta. Sen monimutkaisuus ja tulkinnanvaraisuus estäisi verotuksen tehokkuuden ja oikeellisuuden.

EU:n verojärjestelmää tulisi tarkastella kokonaisuutena, myös koskien digitaalisen talouden verottamista. Arvonlisäverotus kohdistaa veroa kulutusmaahan, varsinkin digitaalisten palveluiden kuluttajakaupassa. Jokainen kuluttajan sijaintivaltio verottaa paikallisella arvonlisäverokannalla. Siten yritysverotuksen jakautumisen painottaminen kuluttajien sijaintimaan pohjalle tarkoittaisi, että lisää verotettavaa tuloa kohdistuisi suuriin jäsenmaihiin, pienten viennistä riippuvaisten jäsenmaiden kustannuksella.

3 Tiettyihin digitaalisiin palveluihin liittyvän liikevaihdon verotus – väliaikainen digiveromalli

Komission ensimmäinen direktiiviehdotus on asettaa suurille yrityksille ja konserneille uusi, liikevaihtoon perustuva digivero, Digital Services Tax (DST). Vero on lähtökohtaisesti ajateltu tilapäiseksi ja se korvattaisiin lopullisella digiveromallilla, kun sellainen saataisiin voimaan. Väliaikainen digiveromalli olisi 3 %:n tasavero, kohdistuen direktiivin kattamista liiketoimista

⁵ HE 29/2016 koskien Verohallinnon Valmis-hanketta.

saatavaan liikevaihtoon, kuitenkin niin, että liikevaihdosta saisi ensin vähentää arvonlisäveron ja muut vastaavat verot. Direktiivin kattamaa liiketoimintaa on analysoitu enemmän kohdassa 3.1. DST on kohdistettu yrityksille ja konserneille, joilla globaali liikevaihto yli 750 MEUR ja EU-alueella liikevaihto yli 50 MEUR.

Väliaikaisessa digiveromallissa on lukuisia haasteita, joita aiemmin kappaleessa 2 osin käsiteltiin. Globaalisti poikkeava veromalli aiheuttaa tulkintaongelmia, kaksinkertaista verotusta ja hallinnollisten kulujen kasvua. Väliaikainen malli on aina kallis, pelkästään senkin takia, että muutos edellyttää kalliita järjestelmämuutoksia sekä yrityksiltä että valtioilta. Nämä molemmat vahingoittavat EU:n sisämarkkinoiden toimintaa ja EU:n kilpailukykyä ja houkuttelevuutta.

Veron perustuminen liikevaihdolle on poikkeava yhteisöverotuksen peruseriaatteista. Liikevaihdon verottaminen ei kannusta riskinottoon ja suuriin investointeihin, kun myös tappiollinen yritys joutuu maksamaan veroa. On myös vaarana, että vero kertaantuu jokaisessa toimitusketjun osassa.

Vaikka komission digiveroehdotusten lopullisista liiketoimintakuvausversioista on editoitu pois esimerkkiyritysten nimet, on selvää, että varsinkin väliaikaisen digiveron on tarkoitettu kohdistuvan suuriin yhdysvaltalaisiin digiyrityksiin. Yhdysvallat on julistanut tuontitulleja, ja varoitteli niillä myös EU:ta. Mikäli Yhdysvallat katsoo, että digivero-direktiiviehdotus on hyökkäys yhdysvaltalaisia yhtiöitä kohtaan, se voi ryhtyä vastatoimiin. Tämä iskisi todennäköisesti suomalaisiin yrityksiin suoraankin, mutta myös välillisesti. Suomen viennistä n. 40 % suuntautuu EU-alueelle ja EU:n talouden kärsiessä notkahtaa myös Suomen talous.

Komissio uskoo ilmeisesti, että vain alustantarjoajat saavat toiminnasta tuottoa, jota tulisi nyt verottaa. Tosiasiassa digitalous muodostaa useiden toimijoiden ekosysteemeitä, jotka kokonaisuudessaan hyötyvät ekosysteemin toiminnasta. On mahdotonta eristää ekosysteemin yksi osa, kohdistaa siihen ylimääräinen vero ja väittää, etteivät ekosysteemin muut osat kärsi siitä. Suomalaisille yrityksille tulisi digiverosta myös välillisiä kuluja, odotettavissa olevien palveluntarjoajien hinnannostojen johdosta.

Erilainen verojärjestelmä liiketoiminnan tai alueellisen ulottuvuuden osalta aiheuttaisi kaksinkertaista verotusta ja kalliita veroriitoja, kun maiden väliset nykyiset verosopimukset eivät kattaisi uudenlaisia veroja. Yhdysvallat on varoitellut tulkitsevansa EU:n verohankkeiden digitalouden verottamiseksi olevan verosopimusten ja WTO-sääntöjen vastaisiksi. Vaikka digivero läpäisisi seulan, eikä sitä katsottaisi kielletyksi tulliksi, sillä voisi olla tullinkaltaisia negatiivisia vaikutuksia kansainväliseen kauppaan.

Direktiiviehdotuksessa kehoitetaan jäsenvaltioita, kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi (DST suhteessa yhteisöverotukseen), antamaan yrityksille mahdollisuuden vähentää DST kuluna yhteisöveropohjaa laskettaessa. Tämä vähennysoikeus tulisi antaa, vaikka molempia veroja ei maksettaisi samassa jäsenvaltiossa. Tällöin tilanne voi olla, että DST-vero maksetaan yhteen jäsenvaltioon, ja toisessa jäsenvaltiossa yhteisöverotuotot pienenevät hyvityksestä johtuen. Liikevaihtorajojen soveltamisen alarajalla tuloverotuksessa vähennyskelpoinen meno olisi 1,5 MEUR (EU-liikevaihto 50 MEUR*3%). Mikäli yrityksellä ei ole riittävästi tuloa toisessa jäsenvaltiossa, josta maksetun veron voisi vähentää, kohdistuu yritykseen kaksinkertainen verotus. DST ei ilmeisesti ole verosopimusten, EU:n arbitraatiosopimuksen ja/tai EU:n riitojenratkaisudirektiivin soveltamisalaan kuuluva vero. Siten yrityksellä ei ole keinoja edes pyrkiä saamaan ratkaisua veroriitaan.

3.1 Väliaikaisen digiveroesityksen kattama liiketoiminta

Liiketoimintaa, jota DST koskee, ovat:

1. Mainostilan tarjoaminen digitaalisella alustalla/verkkopalvelussa (suomenkielisessä käännösversiossa käytetään hieman harhaanjohtavaa termiä "rajapinta"), tämän palvelun käyttäjille suunnattuun mainontaan ("the making available on a digital interface of advertising space for advertising that is aimed at users of that interface").
2. Monisuuntaisen digitaalisen palvelun tarjoaminen, jossa käyttäjät voivat löytää toisia käyttäjiä, olla vuorovaikutuksessa ja mahdollisesti myydä tavaroita ja palveluita suoraan käyttäjien välillä ("the making available to users of a multi-sided digital interface which allows users to find other users and to interact with them, and which might also facilitate the provision of underlying supplies of goods or services directly between users").
3. käyttäjistä ja käyttäjien toiminnasta digitaalisella alustalla/verkkopalvelussa kerätyn datan siirto tai välitys. ("the transmission of data collected about users and generated from users' activities on digital interfaces").

Lopullisessa versiossa DST:n kattaman verotettavan liiketoiminnan määritelmä on huolestuttavan laaja. Ongelmallisia kohtia liiketoiminnan määritelmässä ovat varsinkin:

- käsite "digital interface": digitaalinen alusta tai verkkopalvelu on määritelty laajasti, tarkoittaen mitä tahansa ohjelmistoa johon käyttäjillä on pääsy. Mukaan luetaan esimerkiksi nettisivu, applikaatiot ja mobiiliapplikaatiot.
- kohdan 1 kattama liiketoiminta "mainostilan tarjoaminen" voinee kattaa kaikki, jotka luovuttavat tietoa käyttäjistä esim. mainostarkoituksiin, joka on varsin yleistä. Tämä kohta kattaisi lähtökohtaisesti kaikki verkkopalvelut ja sovellukset, jotka ovat alustoja, eli joissa on kolmannen osapuolen sisältöä.
- kohdan 3 kattama liiketoiminta on komission tiivistelmien ja esitteiden mukaan muodossa "sale of data, käyttäjiltä kerätyn datan myyminen. Direktiivitekstissä sanamuoto on kuitenkin "transmission of data", käyttäjiltä kerätyn datan välittäminen. Tässä on merkittävä ero suomalaisyritystenkin osalta, sillä termi näyttäisi mahdollistavan soveltamisalan merkittävän laajentamisen. Voidaan myös kysyä, onko kolmannen kohdan tarkoitus olla "kaatoerä", jonne digitaalisen liiketoiminnan edelleen kehittyessä voidaan tulkinnalla ohjata lisää liiketoimintaa. Kattaako kohdan 3 kuvaus myös tietojensiirron, joka ei tapahdu varsinaisesti ansaintatarkoituksessa?

Artiklan 3 alussa määritellään, että näiden palveluiden tarjoamisesta saatava liikevaihto katsotaan verotettavaksi liikevaihdoksi. Tarkoittaako tämä, että näitä palveluita tulee tarjota ansaintatarkoituksessa (myydä spesifisti dataa tai tietojensiirtoa) ja tämä liikevaihto on jollakin seurannalla erotettavissa muusta yrityksen liikevaihdosta. Vai jätetäänkö tässä auki mahdollisuus, että yhtiön muuhun liiketoimintaan liittyvä, vailla varsinaista ansaintatarkoitusta tapahtuva tietojenvaihto voitaisiin altistaa tarkastelun kohteeksi, ja määritellä sille laskennallinen liikevaihto. Tällöin joudutaan jälleen keskusteluun raakadatan arvosta.

Komission ehdotus sisältää myös listan digitaalisista palveluista, joita DST-direktiivi ei koskisi. Soveltamisalan ulkopuolelle jätettävien palveluiden pääryhmän muodostavat erilaisten rahoituspalveluiden tarjoaminen. Poikkeuslistan kohdassa 1 suljetaan DST-direktiivin soveltamisen ulkopuolelle puhtaat viestintä- ja maksupalvelut, sekä sisältöpalvelut ("the making available of a multi-sided digital interface where the sole or main purpose of making the interface available is to supply digital content to users, or to supply communication services to users or to supply payment services to users"). Sisältöpalvelut kuuluvat kuitenkin pitkäaikaisen digiveromallin soveltamisalaan.

Verotettavaa liikevaihtoa muodostavien digipalveluiden ja digitaalisen alustan määritelmät ovat niin laajoja, että ne tulisivat kattamaan paljon yrityksiä, jotka jakavat käyttäjädataa toisille yrityksille tai jotka toimivat alustoina esimerkiksi sisältöjen osalta yhteistyössä toisten toimijoiden kanssa. Vaikka suomalaisista tällaista toimintaa harjoittavista yrityksistä moni jäisi vielä ulkopuolelle yleisen liikevaihtorajauksen (vähintään 750 MEUR liikevaihdon yritykset ja konsernit) vuoksi, mutta datan jakamisen ja uudenlaisen yhteistyön yleistyessä tällaiseksi DST-direktiivin kattavan liiketoiminnan määrä tulee voimakkaasti kasvamaan. Vaarana siis on, että yhä useampi suomalaisyritys tulisi lisäverotuksen kohteeksi.

4 Merkittävän digitaalisen läsnäolon yritysverotus – pysyvä digiveromalli

Komissiokin on ottanut kannan, että pidempiaikainen, pysyvä ja kansainvälisesti kattava ratkaisu olisi suositeltavin tapa edetä. Toisen direktiiviehdotuksen on tarkoitus kuvata tällainen pysyvä digiveromalli, eli merkittävän digitaalisen läsnäolon yritysverotus.

Merkittäväksi digitaalisesti läsnäoloksi, joka muodostaisi digitaaliselle alustalle verotettavan kiinteän toimipaikan katsottaisiin jos:

- yrityksen direktiivin kattamista liiketoimista kertyvä liikevaihto kussakin jäsenmaassa ylittää 7 MEUR vuosittain, TAI
- yli 100.000 käyttäjää jäsenmaassa vuosittain (B2C), TAI
- yli 3.000 liiketoimintasopimusta digitaalisista palveluista jäsenmaassa vuosittain (B2B)

Välttääkseen ristiriidat verosopimusten kanssa, komissio ehdottaa kaksivaiheista etenemistapaa: 1) Direktiivillä luotaisiin digitaalisen kiinteän toimipaikan määritelmä ja verotettavan tulon allokointisäännöt, joissa huomioitaisiin kuluttajien tuottaman datan arvo. Direktiivi koskisi tilanteita EU-maiden välillä sekä EU-maiden ja verosopimuksettomien kolmansien maiden välillä. 2) Lisäksi komissio antaisi suosituksen jäsenmaille liittää digitaalisen kiinteän toimipaikan ja sitä koskevien tulon allokointisäännösten määritelmät omiin verosopimuksiinsa. Tällä keinoin katettaisiin vähitellen myös kolmannet maat, joiden kanssa EU-mailla on verosopimus.

On hyvä, että komissio on pyrkinyt välttämään ristiriitoja. Kolmansien maiden (joiden kanssa on voimassa oleva verosopimus, esimerkiksi Yhdysvallat) kanssa voi kuitenkin olla vaikeaa neuvotella verosopimuksia uusiksi niin, että verotettavaa tuloa kohdistuisi enemmän EU-alueelle. Siten uudistus jäisi suppeaksi soveltamisalaltaan ja vaikutuksiltaan, ja kohdistuisi lähinnä vain EU-alueen sisäiseen liiketoimintaan. Toisaalta maat, jotka katsoisivat hyötyvänsä uudesta digitaalisen kiinteän toimipaikan määritelmästä (maahan muodostuisi eurooppalaisten yritysten kiinteitä toimipaikkoja), voisivat sen verosopimuksiinsa ottaa. Huomioitava on kuitenkin mahdollinen vaikutus muiden maiden verokäytäntöön. Jos Euroopassa otetaan käyttöön malli, jossa suurimman arvon katsotaan muodostuvan kuluttajan datan perusteella, miksi suurimpien kuluttajamarkkinoiden (Kiina, Intia, Yhdysvallat) maat eivät vaatisi samalla perusteella verotettavan tuoton kohdistamista maahansa. Siten seurauksena voi olla, että EU-alueelta kohdistuisi entistä enemmän verotettavaa tuottoa EU-alueen ulkopuolelle. Samanaikaisesti EU-alueelle ei välttämättä muodostuisi enempää verotettavia kiinteitä toimipaikkoja.

Direktiivissä todetaan suosituksesta: "The Commission is recommending Member States to replicate the provisions included in this Directive in the double taxation treaties with third countries, since...the rules of the applicable double tax treaty may override the proposed provisions on a significant digital presence." Tämä havainnollistaa digiveroehdotukseen liittyvää merkittävää tulkintaristiriitaa. Vaikka lähtökohtana on, että pysyvä digiveromalli koskisi kolmansia maita, joiden

kanssa verosopimus on olemassa vain silloin, jos verosopimus on neuvoteltu kattamaan digiverodirektiivin kattamat muutokset. Kuitenkin komissio toteaa, että verosopimuksen säännöt saattavat mennä edelle. Siten voidaan kysyä, tuleeko tämä analyysi tehdä joka kerta jokaisen liiketoimen ja jokaisen verosopimuksen osalta, vaikka kyseisen maan kanssa verosopimuksia ei digivero koskien olisi neuvoteltu uudelleen.

Tulon allokointi ja arvon muodostuminen

Kiinteän toimipaikan muodostumissääntöjen muutoksen lisäksi komission esitykseen kuuluu ehdotus muuttaa tulon allokointisääntöjä. Muutoin digitaaliseen toimipaikkaan ei katsottaisi muodostuvan arvoa, eikä siten verotettavaa tuloa. Komission perusteluiden mukaan "nykyisten yhteisöverosääntöjen soveltaminen digitaalitalouteen on johtanut epätasapainoon sen välillä, missä voitot verotetaan ja missä arvo muodostuu." Tämän sanotaan johtuvan siitä, ettei digitaloudessa vaadita enää fyysistä läsnäoloa, ja jossa liiketoiminta perustuu vaikeasti arvotettaviin aineettomiin hyödykkeisiin, käyttäjien dataan ja sisällöntuottamiseen. Arvoa muodostavaa toimintaa on datan lisäksi "advanced data analytics methods in order to extract value from user data" Silti merkittävimäksi arvonmuodostajaksi digiveroesityksessä katsottaisiin asiakkaan raakadata ja käyttäjien sisällöntuotanto.

Raakadatalalla ei ole itsessään merkittävää arvoa. Datan arvo muodostuu vasta, kun siitä tulee käytettävää ja hyödynnettävää. Tieto tulee kerätä, organisoida ja analysoida. Yleensä tämä toiminta ei tapahdu kuluttajan sijaintimaassa.

Komission esityksessä arvon muodostumista käsitellään artikkelissa 5. Artiklaa koskevassa johdannossa todetaan, että tulon allokoinnissa AOA (Authorised OECD Approach) pysyy peruseriaatteena. Näin ollen suoritettavat toiminnot, käytetyt varat ja otetut riskit (assets used, functions performed and risks assumed) otettaisiin edelleen perustaksi arvon muodostumisen määrittelyssä. Komissio kuvaa, että tulon allokoinnille luotaisiin vain yleiset periaatteet. Kuitenkin samalla komissio toteaa, että normaalisti sovellettaisiin voitonjakamisen menetelmää (profit split method).

Termillä "profit split method" viitattaneen yksittäistapauksessa sovellettavaan siirtohinnoittelumenetelmään. Käytännössä noudatettaessa OECD:n siirtohinnoitteluohjeita siirtohinnoittelumenetelmän valinta perustuu liiketoimen tunnistamiseen (mm. tosiseikkojen selvittäminen ja toimintoanalyysi), jonka jälkeen valitaan soveltuvin siirtohinnoittelumenetelmä. Siirtohinnoittelumenetelmän soveltaminen on tapauskohtaista. Yhden menetelmän korostaminen digiliiketoimintaa koskevassa direktiiviehdotuksessa on kaavamaisista ja johdattelevaa, sillä esimerkiksi myyntitoimintoihin voisi soveltuvin siirtohinnoittelumenetelmä olla esimerkiksi TNMM. Direktiiviehdotuksessa painotetaan voitonjakamisen menetelmän käyttöä "digitaalisen tulon" allokoinnissa eli myös digitaaliselle kiinteälle toimipaikalle allokoinnissa. Direktiiviehdotukseen on otettu yksi siirtohintamenetelmä ilman viittausta OECD:n ohjeistukseen ja valjastettu se kaavamaisesti allokoidaan tuloa digitaaliselle kiinteälle toimipaikalle (ja ilmeisesti lopulta käytettäväksi CCCTB:ssä).

Direktiiviehdotuksessa annetaan myös muutamia esimerkkejä allokointioavaimista (profit splitting factors), jollaisia olisivat mm. tutkimus- ja kehitys- sekä markkinointikulut, sekä käyttäjien määrä ja kerätyn datan määrä jäsenvaltioittain. Voitonjakamisen menetelmän soveltaminen näin vaikuttaa hyvin kaavamaiselta eikä se ota huomioon tapauksen tosiseikkoja ja olosuhteita. Epäselväksi jää miten tulon allokoinnissa käytännössä huomioitaisiin nykyiset peruseriaatteet (AOA). Siten mahdollisesti katsottaisiin, että yritysten kehittämällä ohjelmistoilla, liiketoimintariskin kantamisella, tiedon käsittelyllä ja palveluiden kehittämisellä ei olisi merkittävää merkitystä arvon

muodostumisen ja tulon allokoinnin osalta. Tämä ei juuri innosta yrityksiä kehittämään, tehostamaan ja digitalisoimaan liiketoimintaansa.

Arvon muodostuksen nojaaminen asiakkaan raakadataan saattaa osua EU:ta omaan nilkkaan. Vaikka EU on kuluttajamarkkinana iso, 500 miljoonalla käyttäjällään, on globaalisti muita merkittäviä ja suuria markkinoita, kuten Kiina, Intia ja Yhdysvallat. Lienee vaikea perustella miksi EU-alueella sijaitsevan kuluttajan raakadatalla olisi suurempi arvo, kuin muiden markkinoiden kuluttajien raakadatalla. Siten verotettavaa tuottoa saattaa jatkossa valua EU:n ulkopuolelle. Wired-lehden kokoaman tilaston mukaan Applen ja Googlen sovelluskaupoissa tapahtuvien latausten määrä Saksassa, Ranskassa ja UK:ssa yhteensä on samaa luokkaa, kuin Indonesiassa yksistään ja vain murto-osa Intian luvuista, joissa vasta 1/3 väestöstä on älypuhelin käytössään.⁶

4.1 Pysyvän digiveroesityksen kattama liiketoiminta

Teknologiateollisuus ry yritti haarukoida mihin yrityksiin pysyvän digiveroesityksen liiketoimintakuvaukset kohdistuisivat, mutta tilastotiedoista on hyvin vaikea päästä käsiksi näihin lukuihin, koska tarvittavia tietoja ei yrityksillä eritellä. Karttoitus olisi tehtävä kunkin yrityksen toimesta erikseen. Tämä osaltaan kuvaa sitä, miten paljon muutoksia yritykset joutuisivat tekemään sisäisiin järjestelmiinsä saadakseen kaiken tarvittavan, vielä tarkemmin määrittelemättä olevan tiedon kerättyä. Esimerkiksi ilmaisten sovellutusten käyttäjien osalta tiedon kerääminen on nykyisillä järjestelmillä yritykselle käytännössä mahdotonta.

Toukokuussa voimaan tulevan yleisen tietosuoja-asetuksen (GDPR) tavoitteena on, että yritys käsittelee vain liiketoimintansa kannalta olennaista tietoa kuluttajista. Komission ehdotus johtaisi siihen, että yritykset joutuisivat keräämään laajoja tietoaineistoja yksityisistä kuluttajista vain verotuksen toimittamista varten. Tätä käyttäjätietoa olisi myös todennäköisesti siirrettävä yritykseltä toiselle, koko toimitusketjun läpi, jolloin henkilötietojen käsittelyyn liittyvät riskit kasvavat tarpeettomasti.

Toisen vaiheen verouudistuksen osalta Komissio ehdottaa kolmea vaihtoehtoista rajaa kiinteän toimipaikan muodostumiselle: 7 MEUR liikevaihtoa, 100.000 käyttäjää tai 3.000 yrityskäyttäjää.

Liikevaihtorajan ylittymisen perusteella vaadittava kiinteän toimipaikan vaatimus täyttyisi vähintäänkin yhden EU-maan osalta valtaosalla teknologiateollisuusyrityksistä. Liiketoimintakuvausten perusteella ulkopuolelle jäisivät lähinnä vain prosessiteollisuus ja osa metallituotteiden valmistuksesta. Jo nyt suurimmassa ja jatkuvasti kasvavassa osassa kone-, elektroniikka- ja sähköteollisuutta on jonkinlaista tiedonkeruuta ja käsittelyä, kuten mittauksia mukana. Jo liikevaihtorajan täytyminen riittäisi kiinteän toimipaikan muodostumiseksi. Joillakin toimialoilla käyttäjien raja tulee vastaan jo selvästi alemmalla liikevaihtorajalla, muodostaen verotettavia kiinteitä toimipaikkoja yhä useampaan maahan. Esimerkiksi ohjelmisto-, edutech- ja pelialalla yksittäiselle käyttäjälle myytävän palvelun arvo voi olla muutaman euron suuruinen – 100.000 käyttäjän raja täyttyisi näillä yrityksillä vain 100.000-500.000 euron liikevaihdolla kyseisestä valtiosta. Lukuisien kiinteiden toimipaikkojen perustaminen EU:n eri jäsenvaltioihin käy vahvasti yhteismarkkinoiden ajatusta vastaan ja vaikeuttaisi EU:n laajusten digitaalisten markkinoiden syntyä.

Direktiiviehdotuksessa todetaan: "it is essential that each threshold is set sufficiently high to safely exclude small cases where profits attributable to a digital presence would not even cover the tax

⁶ <http://www.wired.co.uk/article/apple-app-store-google-play-growth-app-economy>

compliance cost for for a permanent establishment, thus to ensure proportionality of the measure while operatinf these three alternative thresholds.” On kuitenkin ilmeistä, etteivät käyttäjäraajat ole tietyillä toimialoilla riittävän korkeita jotta vältettäisiin tilanne, jossa kiinteästä toimipaikasta aiheutuvat hallinnolliset kulut ylittävät kiinteälle toimipaikalle kohdistettavat tuotot.

7 miljoonan euron liikevaihtorajaan lasketaan direktiivissä luetelluista digitaalisista liiketoimista kertyvä liikevaihto. Teknologiateollisuusyritysten liiketoiminta on enenevässä määrin digitaalista, eikä yrityksillä ole omaa liiketoiminnallista tarvetta erottaa kirjanpidossaan digitaalista toimintaa muusta toiminnasta. Usein yrityksillä on perinteistä liiketoimintaa tukevaa digitaalista liiketoimintaa: lehtiä ja -kirjoja saa myös sähköisinä, teollisuusyritykset keräävät asiakkailta ja tuotteiden toiminnasta tietoa, jotta voivat parantaa tuotteitaan ja laajentaa palvelujaan. Monen yrityksen liiketoiminta ei ole enää tavaramyyntiä, vaan samalla myydään ylläpito- ja huoltopalvelusekä siihen liittyvät ohjelmisto- ja tietojärjestelmät. Kehitys kulkee myös palveluistumista, jossa tuotteen kauppa korvataan palvelulla. Tällöin yritysten tulisi kirjanpidossaan määritellä liikevaihto erikseen tuotteelle, ylläpito- ja huoltopalvelulle ja ohjelmistolle. Hinnoittelun jakaminen on hallinnollisesti raskasta, epäspesifiä ja siksi helposti eri maiden veroviranomaisten riitautettavissa. Yksiselitteisen sääntelyn tekeminen on hyvin haastavaa, ja jokaisen jäsenmaan veroviranomaiset tulevat tulkitsemaan määritelmiä oman näkemyksensä mukaan. Erittely aiheuttaisi yrityksille tarpeetonta hallinnollista taakkaa.

Pysyvän digiveroesityksen liitteen II liiketoimintalistaus kattaa käytännössä kaikki ohjelmistotoimialat pelialasta tietoturvapalveluihin. Myös kaikki toimialat, joissa ohjelmisto on olennainen osa palvelua tai laitetta, ovat todennäköisesti direktiivin kattamaa liiketoimintaa. IoT, tekoäly, 3D-printtaus, big data-perusteinen liiketoiminta, kaikki missä tietoa liikkuu digitaalisesti.

Digitaalisiksi palveluiksi luetaan direktiivitekstin mukaan internetin tai muun sähköisen verkon välityksellä suoritettavat palvelut, jotka ovat pääasiassa automatisoituja ja vaativat vain vähäistä ihmisen osallistumista. Tästä kuvauksesta on jo luettavissa erottelu, joka on tehty direktiivin kattaman liiketoiminnan ja sen soveltamisalan ulkopuolelle rajatun liiketoiminnan välillä.

Tarkemmin direktiivi kattaa kaiken ohjelmistoliiketoiminnan, mukaan lukien niiden muutosten ja päivitysten luovutuksen, sekä laajemminkin kaiken digitaalisten tuotteiden luovutukset. Myös väliaikaisen digiverotuksen kattama liiketoiminta olisi luonnollisesti direktiivin kattamaa toimintaa. Muita laajoja liiketoimintakuvauksia ovat mm. palvelut joilla järjestetään käyttäjille verkkosivun tai -sivuston käyttäminen, sekä tilanteet joissa tietokone syöttää palvelun automaattisesti internetin välityksellä, kuluttajan syöttämän datan perusteella. Tällaiseksi palveluksi voitaneen katsoa esimerkiksi kaikki lippupalvelut ja sähköiset palvelutilaukset, kuten direktiivin liitteessä II mainitut digitaalisten kirjojen, lehtien, musiikin tilaukset, kun palvelu on tilauksen perusteella välittömästi saatavilla. Kuitenkin direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle on suljettu tavaroiden verkkokauppa (goods, where the order and processing is done electronically). Siten tavaroiden ja palveluiden osalta verotusmenettely olisi epä johdonmukaista ja kilpailua vääristävää, ja aiheuttaisi todennäköisesti merkittäviä tulkintaongelmia. Jo nyt printtikirjojen arvonlisävero on matalampaa (10 %) kuin sähköisten kirjojen (24 %), huolimatta siitä, että niiden tietosisältö on identtinen.

Liitteen II listauksessa direktiivin kattamaksi toiminnaksi lasketaan mm.

- verkkosivujen ja -sivustojen hallinnointipalvelut (website and webpage hosting), datakeskustoiminta (online data warehousing) sekä mahdollisesti pilvipalveluna tarjottava tietojen säilytystoiminta (online supply of on-demand disc space). Tällaista liiketoimintaa harjoittanevat teleyritykset, konesaliyritykset, ICT-palveluyritykset. Konesalitoimintaa on pyritty Suomeenkin voimakkaasti houkutella. Digiveron ottaminen käyttöön antaisi syy

lisää olla sijoittautumatta EU-alueelle. Mielenkiintoista kuitenkin, että datakeskukset, joita ei ole yhdistetty tai kytketty minnekään, on rajattu soveltamisen ulkopuolelle (offline data warehousing services).

- Järjestelmien etähallinta-, huolto- ja -seurantapalvelut (automated, online and distance maintenance of programmes sekä remote systems administration). Lisäksi kaikki ajurit ja "sovittimet", eli ohjelmistot joiden avulla tietokone pystyy keskustelemaan laitteiden kanssa (download drivers, such as software that interfaces computers with peripheral equipment (such as printers)). Käytännössä kaikki yritykset, joiden myymissä koneissa ja laitteissa on etäseurantapalvelua. Tällaista voi olla esimerkiksi huoltopalvelu, jolloin laite voidaan huoltaa ennen, kun aiheutuu kallis tuotantokatko tai tiedon kerääminen koneiden ja laitteiden kehittämistä varten. Myös isossa osassa koneita ja laitteita on jo etähallintamahdollisuus, jolloin laitetta voidaan tarvittaessa operoida tai huoltaa muualta. Nämä kohdat koskisivat paitsi isojen laitteiden ja koneiden valmistajia, myös esimerkiksi sähköverkot lienevät etäseurattavia. Järjestelmien etähallinnasta voidaan puhua myös esimerkiksi automatisoidun liikenteen, kuten automatisoitujen laivojen tapauksessa, sekä logistiikkakeskusten osalta. Kuten direktiivin liitetekstissä on kuvattu, myös pienet laitteet, kuten kopiokoneet sisältävät nykyisin softaa, kuten ajureita.
- Kohdan f liiketoimintakuvaus laajentaa direktiivin soveltamisalaa merkittävästi. Sen mukaan ohjelmistojen käyttö ja lataus, sekä niiden päivitykset ovat direktiivin kattamaa liiketoimintaa (accessing or downloading software (including procurement/accountancy programmes and anti-virus software) plus updates). Mukaan on vielä tarkennettu kuuluvan verkkosivustojen suodattimien ja palomuurien online-asennus (online automated installation of filters on websites and firewalls). Ohjelmistojen päivitykset voivat olla myös palveluita, joissa 100.000 B2C-käyttäjän tai 3.000 B2B-käyttäjän raja ylittyy, mutta liikevaihto on kaukana 7 MEUR rajasta.
- Yhtenä suurena direktiivin kattamana liiketoimintaryhmänä ovat viihde- ja mediapalvelut. Näihin lukeutuu mm. koko peliala, musiikin, ohjelmien ja elokuvien (myös laajemmin ohjelmien?) lataus, digitaaliset sisällöt. Soveltamisalan ulkopuolelle on rajattu mm. television "broadcasting"-palvelut. Siten aikaan sidottu, suorana lähetyksenä tarjottu palvelu olisi soveltamisalan ulkopuolella, mutta saman toimijan tarjoama sama sisältö katsottuna jälkikäteen yhtiön tarjoamasta palvelusta kuuluu direktiivin soveltamisalaan. Tämä aiheuttanee merkittäviä ongelmia rajata ja erotella liikevaihtoa.
- Erityisesti Suomen koulutusviennin kannalta on huono asia, että automatisoitu etäopetus sekä digitaaliset oppikirjat (laajemminkin opetusmateriaalit?) (automated distance teaching workbooks completed by pupils online and marked automatically) ovat direktiivin kattamaa liiketoimintaa. Rajausongelmia aiheuttanee se, että direktiivin ulkopuolelle on jätetty opetuspalvelut joissa kurssin materiaalin antaa opettaja, vaikkakin internetin välityksellä (teaching services, where the course content is delivered by a teacher over the internet or an electronic network).
- Osa direktiivissä luetelluista liiketoimista ovat hyvin spesifejä ja vähämerkityksisiä, kuten näytönsäästäjiä, taustakuvia tai soittoääniä koskevat listaukset. Näiden listausten osalta tulee mieleen, onko niiden mainitseminen erikseen ollut tarpeellista, vaikka liiketoimintalistaus on jo muuten kirjoitettu hyvin laajaksi. Toisaalta, kun listaan lisätään pieniä yksityiskohtia, tulee lista vanhenemaan hyvin nopeasti ja toisaalta mahdollistaa perustelut, että tulevien pienten toimialojen liiketoiminta ei ole direktiivin kattamaa toimintaa, koska sitä ei ole yksityiskohtaisessa listassa erikseen mainittu. Soveltamisalan

ulkopuolelle on myös lisätty spesifi listaus (vanhentuneista) tiedontallennustuotteista, kuten CD-rom, VHS- ja C-kasetit. Ylipäätään teknologiasidonnaiset rajaukset ovat osoittautuneet käytännössä hyvin ongelmallisiksi ja nopeasti vanheneviksi.

5 Lopuksi

Eurooppalainen teollisuus on suuressa digitalisaatiomurroksessa, jossa tiedon kerääminen ja käsittely muuttavat tuotteita, palvelukonsepteja ja liiketoimintaa merkittävästi: digitalisaation avulla parannetaan tuottavuutta ja tuodaan palvelut ja elinkaaren hallinta osaksi perinteisiä tuotteita. Digitalisaatiota hyödynnetään kaikilla yhteiskunnan aloilla eikä digitaalisuutta voida eikä pidäkään pyrkiä erottamaan tuotteista irralleen.

Komission laskelmien perusteella voidaan todeta, että Suomen osalta aineettoman omaisuuden (ml. ohjelmistomyynnin) merkitys on iso. Suomi on laskelmien perusteella toisena nettorojaltituloissa (saadut rojaltit – maksetut rojaltit), suhteessa BKT:hen.⁷ Suomalaisyrietykset ovat voimakkaasti digitalisoitumassa. Suomi saa näiltä digitalisoituneilta ja digitalisoituvilta yrityksiltä paljon verotuottoja, jotka komission uudistushankkeet uhkaavat ohjata suuriin jäsenmaihiin. Lisäksi suomalaiset yritykset muodostavat ekosysteemejä, joiden toimivuus on tärkeää. Komission digiveroesitys perustuu ajatukselle muusta toiminnasta irrallisesta digitalisaatiosta. Esitys aiheuttaisi yrityksille merkittävää hallinnollista taakkaa, kun yritysten pitäisi luoda virtuaalisia toimipaikkoja yhteismarkkinan sisälle ja kerätä liiketoimintansa kannalta ylimääräistä tietoa asiakkaistaan. **Verotuksella tulee edistää, ei hidastaa digitalisaatiota.**

Laaja kansainvälinen yhteistyö on ainoa järkevä mahdollisuus päivittää verojärjestelmä talouden digitalisoitumisen huomioivaksi, sillä yritysten liiketoiminta on globaalia. Siksi muutokset verojärjestelmiin tulisi tehdä OECD-tasolla, ja koskien kaikkea liiketoimintaa. Nykyinen verojärjestelmä tulee ottaa muutosten pohjaksi, eikä tuoda kokonaan uutta ja merkittävää epävarmuutta ja ennakoimattomuutta aiheuttavaa poikkeavaa verojärjestelmää. Myös OECD korostaa kansainvälisen yhteistyön tärkeyttä ja varoittaa EU:ta kiirehtimästä omiin ratkaisuehdotuksiinsa.

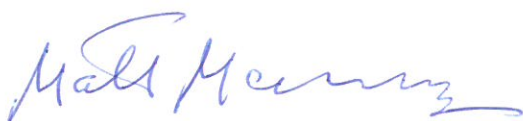
Vaikka EU:n ja komission asettamat tavoitteet verouudistuksille ovat kannatettavia, ehdotetut digiverodirektiivit eivät johda haluttuun lopputulokseen, vaan vaikutus saattaa hyvinkin olla täysin päinvastainen: globaalisti poikkeava ja digitaloutta eri lailla kohteleva verojärjestelmä olisi omiaan vahingoittamaan EU:n kilpailukykyä sekä sisämarkkinoiden toimivuutta. Verojärjestelmä olisi epävarma ja huonosti ennustettavissa pitkän aikaa. Lisäksi vain digiyrityksiä koskeva erillinen vero ei ole oikeudenmukainen eikä tasapuolinen. **Digiveroesitykset ovat myös ristiriidassa EU:n muiden digitalouden linjausten kanssa.** Toimivan digitaalisen sisämarkkinan (DSM, Digital Single Market) luominen on EU:n komission kymmenen tärkeimmän tavoitteen listalla. Se toisi EU-alueelle merkittävän määrän lisää talouskasvua ja työpaikkoja. Valitettavasti komission digiveroehdotukset eivät tue tavoitetta digitaalisen talouden kasvusta.

Pääasiallisen tavoitteen tulisi olla ennustettavan, ennakoitavan ja yksinkertaisen verojärjestelmän aikaansaaminen koko EU-alueelle, mieluiten OECD-tasolla. EU:n tulisi olla toimiva toimintaympäristö digitaaliselle liiketoiminnalle, ei entistä vaikeampi. Yhteisöverojärjestelmää tulisi pyrkiä ajantasaistamaan, mutta toimivammilla keinoilla,

⁷ Working paper no 71-2017, Aggressive tax planning indicators, Final report

kuin nyt esitellyt komission digiveroesitykset. Teknologiateollisuus ry on mielellään mukana tällaisessa valmistelutyössä.

Helsingissä 5.4.2018
Teknologiateollisuus ry

Matti Mannonen
Johtaja, Elinkeinopolitiikka

Lisätietoja: maria.volanen@teknologiateollisuus.fi p. 040 5323 744